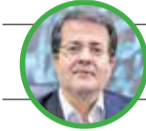

پادداشت

با رشد اقبال عمومی به سرمایه‌گذاری در بازار سهام صورت می‌گیرد

توسعه ابزارهای سرمایه‌گذاری غیرمستقیم

وحدیدرجبان

معاون توسعه کانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران

سرمایه‌گذاری غیرمستقیم مفهومی است که طی چند سال اخیر بیش از پیش در بازار سرمایه ایران مطرح شده است که دلایل آن را می‌توان افزایش تعداد و تنوع صندوق‌های سرمایه‌گذاری و رشد اقبال عمومی به سرمایه‌گذاری در بازار سهام دانست، به طور طبیعی روش سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در برابر روش سرمایه‌گذاری مستقیم قرار می‌گیرد. در روش مستقیم، خود شخص مستقیماً اقدام به خرید و فروش سهام یا سایر اوراق بهادار می‌کند. در حالی که در روش غیرمستقیم، سرمایه‌گذار مدیریت معاملات شخصی خود را به متخصصین امر واگذار می‌کند. به‌طور کلی، سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در بازار سرمایه ایران به دو روش خرید واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری و بهره‌مندی از خدمات سبدگردانی صورت می‌گیرد.

کاهش التهاب معاملات و پوشش ریسک سرمایه‌گذاران با توسعه صندوق‌های سرمایه‌گذاری

صندوق‌های سرمایه‌گذاری به‌عنوان یکی از ابزارهای مالی موجود در بازار سرمایه ایران، با تجمیع منابع سرمایه‌گذاران و با بهره‌مندی از تخصص خبرگان مالی اقدام به سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار می‌کند. تنوع صندوق‌های سرمایه‌گذاری براساس کلاس دارایی تحت مدیریت آنها، به همه سرمایه‌گذاران با پیش‌ها و سطوح ریسک‌پذیری متفاوت امکان می‌دهد تا حتی با مبالغ کم نیز امکان سرمایه‌گذاری پیدا کنند. عموماً این‌طور گفته می‌شود که این شیوه سرمایه‌گذاری فقط مناسب افرادی است که از دانش مالی کافی برای تحلیل دارایی‌ها برخوردار نیستند.

در واقعیت اما، سرمایه‌گذاری در این صندوق‌ها می‌تواند برای افراد حرفه‌ای نیز منافع زیادی به همراه داشته باشد. تنوع صندوق‌های سرمایه‌گذاری این امکان را فراهم می‌کند که سرمایه‌گذاران بتوانند در شرایط مختلف اقتصادی از رشد انواع بازارهای دارایی بهره‌مند شوند، برای مثال در شرایط تورمی یا بروز نااطمینانی‌های بالا در فضای اقتصادی کشور، صندوق‌های مبتنی بر گواهی سپرده طلا می‌توانند به‌عنوان یک ابزار پوشش ریسک از سوی سرمایه‌گذاران مورد استفاده قرار گیرند.

همچنین در شرایط رکودی، سرمایه‌گذاران می‌توانند از مزایای صندوق‌های درآمد ثابت در بازار سرمایه بهره‌مند شوند. در کنار این نکات، صندوق‌های سرمایه‌گذاری عموماً از ابزارهای نوین مالی مانند اختیار معامله و استراتژی‌های مختلف آنان برای پوشش ریسک نیز استفاده می‌کنند که ممکن است برای عموم سرمایه‌گذاران حتی حرفه‌ای‌ها نیز قابل اجرا نباشد. به‌علاوه، انواع خاص دیگری از صندوق‌های سرمایه‌گذاری مانند صندوق‌های اهرمی نیز به سرمایه‌گذاران ریسک‌پذیر این امکان را می‌دهند که در روندهای صعودی یا بهره‌مندی از سازگار اهرم، بازدهی به‌مراتب بیشتری نسبت به کلیت بازار کسب کنند، ازجمله مزایای صندوق‌های سرمایه‌گذاری می‌توان به کاهش ریسک از طریق ایجاد تنوع در سبد سرمایه‌گذاری‌ها، مدیریت تخصصی دارایی‌ها، صرفه‌جویی در زمان سرمایه‌گذاران، کارمزد معاملات کمتر نسبت به معاملات سهام، تنوع در دارایی‌های پایه مانند سهام، طلا، اوراق مشارکت و غیره، امکان سرمایه‌گذاری در طیفی از دارایی‌ها با سرمایه کم و نیز امکان کسب بازدهی مناسب توسط افراد غیرمتخصص اشاره کرد.

شرکت‌های سبدگردان بازوی دیگر سرمایه‌گذاری حرفه‌ای

خدمات سبدگردانی روش دیگر سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در بازار سرمایه ایران است. در این نوع از خدمات، مدیران حرفه‌ای و متخصصان بازار اوراق بهادار به مدیریت اختصاصی دارایی سرمایه‌گذاران می‌پردازند. از جمله مزایای سبدگردانی به موارد زیر می‌توان اشاره کرد: خدمات سبدگردانی به‌صورت شخصی‌سازی شده یعنی با توجه به اهداف مالی و ویژگی‌های خاص سرمایه‌گذار (سن، سرمایه، درآمد، سطح ریسک‌پذیری) ارائه می‌شود. در این نوع از خدمات گروهی از مدیران دارایی اقدام به مدیریت تخصصی سبد سرمایه‌گذاری افراد می‌کنند که موجب می‌شود تا در برابر نوسانات بازار بهترین استراتژی‌ها را برای کسب بالاترین بازدهی ممکن اتخاذ کنند. از دیگر مزایای سبدگردانی باید به مدیریت کارآمد ریسک اشاره کرد. یکی از مهم‌ترین اهداف خدمات سبدگردانی، ایجاد تناسب معقول میان ریسک و بازده سرمایه‌گذاری است.

مدیران دارایی تلاش می‌کنند تا با توجه به سطح ریسک‌پذیری افراد، با تحمل سطح مشخصی از ریسک بیشترین بازده ممکن را برای وی به ارمغان بیاورند. مدیران دارایی با رصد مستمر متغیرهای اقتصادی، اخبار، شایعات و اطلاعات مالی شرکت‌ها و تحلیل این اطلاعات تلاش می‌کنند تا در هر بازه زمانی بهترین تصمیمات سرمایه‌گذاری را به‌منظور تأمین حداکثری منافع سرمایه‌گذاران اخذ کنند.

ریل گذاری مناسب در رشد اقتصاد با هدایت سرمایه‌ها به سمت سرمایه‌گذاری غیرمستقیم

به‌طور کلی، وظیفه اصلی بازار سرمایه تأمین مالی تولید است. با افزایش اقبال سرمایه‌گذاران به این بازار و تعمیق هرچه بیشتر آن، امکان تجهیز منابع بیشتر برای تأمین نیازهای بخش حقیقی اقتصاد فراهم خواهد شد. با تجمیع منابع خرد از طریق ابزارهای سرمایه‌گذاری غیرمستقیم به عموم سرمایه‌گذاران این امکان را می‌دهد تا از منافع سرمایه‌گذاری در شرایط مختلف اقتصادی بهره‌مند شوند، از سوی دیگر، با افزایش امکان تأمین مالی بخش حقیقی اقتصاد از بستر بازار سرمایه و کاهش فشار به منابع بانکی، رشد اقتصادی واقعی و کاهش تورم نیز می‌تواند از منافع بلندمدت توسعه سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه به شمار آید که سرریز منافع آن به همه مردم و حتی نسل‌های آتی نیز خواهد رسید.

منبع: پایگاه خبری بازار سرمایه ایران

عکس: ایران

سرمایه‌گذاری ۶ هزار میلیارد تومانی صندوق توسعه در بورس تا پایان امسال

رئیس سازمان بورس: این روزها به دلیل شرایط ریسک سیستماتیک،

بازار عکس‌العمل منفی نشان داده و به طور قطع کنترل می‌شود

گزارش

بازار سهام در هفته‌های اخیر درواکنش به ریسک‌های سیاسی خارج از بازار، روزهای پرنوسانی را سپری می‌کند. هرچند از لحاظ متغیرهای بنیادین این بازار ظرفیت‌های رشد بالایی دارد، اما جو روانی ایجاد شده در بازار باعث شده سهامداران با احتیاط زیادی عمل کنند و در این میان سهامداران خرد و تازه‌وارد نیز از ترس زیان اقدام به فروش سهام خود می‌کنند.

این درحالی است که دولت سیزدهم با هدف بازگشت ثبات به بازار و بازگرداندن اعتماد به سهامداران از سال گذشته اقدامات متعددی را در دستورکار خود قرار داده است.

دولت سیزدهم در راستای اصلاح ساختارهای بازار بورس چندین اقدام عملی و مهم داشت. حمایت دولت سیزدهم از کاهش التهابات بازار سهام، تغییر دامنه نوسان به ۷ درصد در سال ۱۴۰۱، کمک سازمان بورس و وزارت امور اقتصادی و دارایی برای سهولت در دریافت وام با وثیقه شدن سبد سهام، نمایش عمق مظنه قیمت‌ها، اقدام سازمان بورس با هدف حمایت از سهامداران خرد، الزام شرکت‌ها برای پرداخت سود سهام از طریق سجام، کمک سازمان بورس و دولت به سرمایه‌گذاران بازار مسکن و ورود دولت سیزدهم به صندوق‌های دارا یکم و پالایشی یکم از جمله این اقدامات بود. همچنین دولت در ادامه اصلاحات خود

در بازار سرمایه و ایجاد تعادل و اعتماد از دست رفته در بورس، راه‌اندازی چهار صندوق سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱، موفقیت سازمان بورس در اجرای پرداخت سودهای رسوبی به حساب شرکت‌ها، تصمیم درست سازمان بورس برای کاهش نوسانات بازار با توقف عرضه‌های اولیه، اعتمادبخشی به سهامداران با اجرای طرح بیمه سبد سهام سهامداران خرد، کاهش ۸۰ درصدی مالیات بر نقل و انتقال سهام، برگزاری میزمنت با هدف حل مشکلات صنایع مختلف، اجرای وعده‌های داده شده در پرداخت سود سهام عدالت و ایجاد تحول در اقتصاد کشور با استفاده از ابزار گواهی سپرده کالایی در بورس انرژی را عملی کرد.

بورس در ابتدای آغاز به کار دولت سیزدهم ۷۷۰ نهاد مالی داشت که با برنامه‌ریزی‌های دولت و سازمان بورس این رقم به ۹۵۰ نهاد مالی رسیده که همه این موارد برای ارتقای کیفیت خدمات به سهامداران و فعالان بورس و توسعه نهادهای مالی است.

در همین حال در بخش سهام عدالت بعد از وقفه یک دهه‌ای در پرداخت سود و تعیین تکلیف این سهام، در سال گذشته سهام عدالت سودی بالغ بر ۶۰ هزار میلیارد تومان داشت که هر به شخصی که سهام ۵۰۰ هزار تومانی داشت، یک میلیون و ۳۰۰ هزار ریال سود در دو مرحله پرداخت شد.

بورس در دولت سیزدهم، در بحث تأمین مالی هم رویکرد مثبتی داشت. در سال ۱۴۰۰ دولت ۱۸۳ هزار میلیارد تومان اوراق

فروخته بود که این عدد سال ۱۴۰۱ کاهش پیدا کرد اما به جای آن بخش خصوصی یعنی اوراق شرکتی از ۳۵ هزار میلیارد تومان به ۱۳۵ هزار میلیارد تومان افزایش یافت.

در دولت سیزدهم، برای نخستین بار در ایران عمق مظنه کل سفارش‌ها برای کل معامله‌گران انجام شد و تمام سهامداران چه حقوقی چه حقیقی به صورت رایگان به عمق سفارشات بازار دسترسی داشته و قادر به مشاهده سفارشات در سامانه‌های آنلاین بورس هستند. در عین حال بورس، دامنه نوسانات را نیز طی دو سال گذشته اصلاح کرد که این مسأله کمک قابل توجهی به نقدشوندگی بازار داشت و اکنون حتی در روزهای خوب بازار، صف‌های طولانی خرید دیده نمی‌شود.

سرمایه‌گذاری ۶ هزار میلیارد تومانی صندوق توسعه در بورس تا پایان امسال

یکی دیگر از اقدامات دولت سیزدهم برای حمایت از بازار و سهامداران، تقویت صندوق تثبیت بازار است که طی روزهای گذشته یک هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان به این صندوق واریز شد که هزار میلیارد تومان آن به صندوق توسعه ملی اختصاص داشت. در همین راستا، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: صندوق توسعه ملی بر اساس تعهد قانونی تا پایان امسال ۶ هزار میلیارد تومان از طریق صندوق تثبیت، در ۳۰۰ هزار ریال سود در دو مرحله پرداخت می‌کند.

مجید عشقی در حاشیه مراسم گرامیداشت هفته پدافند غیرعامل افزود: بازار سرمایه در بُعد نرم‌افزاری و

سخت‌افزاری براساس ابلاغیه‌های پدافند غیرعامل سعی کرده شرایطی را فراهم کند که آسیب‌پذیری ناشی از بحران‌ها در سامانه‌های معاملاتی و پس از معاملات، به حداقل برسد و معاملات را در شرایط مختلف به صورت روان داشته باشیم.

وی ادامه داد: از حیث تمهیدات سیاست‌گذاری اقتصادی نیز با تعاملاتی که با مراکز تصمیم‌گیری وجود دارد، کمترین حدس‌سازده‌ایم.

وی همچنین درباره موضوع مولدسازی دارایی‌ها در بورس، گفت: در بحث مولدسازی دارایی‌ها اعلام آمادگی کردیم که همه ابزارهای بازار سرمایه را در اختیار هیأت مولدسازی قرار دهیم تا از آن استفاده شود، یک‌سری تحقیقات جزئی نیز نیاز است که همکاری کنیم.

رئیس سازمان بورس در واکنش به ریزش بورس استانبول و اقدام احتمالی سازمان

بورس به ریزش سهام، گفت: این موضوع در شورای عالی بورس بررسی می‌شود.

وی خاطر نشان کرد: بازار سرمایه در حال حاضر میزبان بالای ۶۰ میلیون سهامدار است که در ابزارهای مختلف سرمایه‌گذاری کرده‌اند. این افراد شامل نزدیک به ۵۰ میلیون سهامدار عدالت بوده، ۱۰ میلیون سهامدار مستقیم در این بازار حضور دارند و حدود ۷۰۰ شرکت سهام خود را در بازار

عرضه کردند

بورس به ریزش سهام، گفت: این موضوع در شورای عالی بورس بررسی می‌شود. وی خاطر نشان کرد: بازار سرمایه در حال حاضر میزبان بالای ۶۰ میلیون سهامدار است که در ابزارهای مختلف سرمایه‌گذاری کرده‌اند. این افراد شامل نزدیک به ۵۰ میلیون سهامدار عدالت بوده، ۱۰ میلیون سهامدار مستقیم در این بازار حضور دارند و حدود ۷۰۰ شرکت سهام خود را در بازار سرمایه به دلیل نقش حیاتی خود در اقتصاد، نیازمند همکاری همه‌جانبه در بحث سامانه‌ها و زیرساخت‌هاست و در این حوزه نیز همکاری‌های خوبی با سازمان پدافند غیرعامل داشتیم. رئیس سازمان بورس بیان داشت: در روزهای عادی حدود ۲۰۰ هزار نفر و در زمان‌های غیرمعمول حدود ۶۰۰ هزار نفر در این بازار معامله انجام می‌دهند.

اعلام دلیل ریزش شاخص

برش

پس از نوسانات مثبت و منفی که شاخص کل بورس طی روزهای گذشته تجربه کرده بود، در روز گذشته ریزش ۵۰ هزار واحدی آن، این پرسش را ایجاد کرد که دلیل این ریزش سنگین چیست. رئیس سازمان بورس درباره ریزش شاخص بورس در روز گذشته اظهار داشت: نوسان‌های بازار سرمایه دلایل مختلفی دارد و این روزها به دلیل شرایط ریسک سیستماتیک، بازار عکس‌العمل منفی نشان داده و این مباحث در دفعات و مقاطع مختلف تکرار شده و کنترل می‌شود. مجید عشقی همچنین در مورد اینکه بورس استانبول در واکنش به حملات رژیم صهیونیستی علیه غزه تعطیل شده است، گفت: ما چنین مسأله‌ای را در دستور نداریم و باید شورای عالی بورس در این زمینه بررسی و تصمیم‌گیری کند.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در مورد مهم‌ترین دلیل ریزش بازار در روزهای اخیر گفت: ریسک‌های سیاسی منطقه از عوامل مهم ریزش بازار بوده است.

گزارش بازار سرمایه در ششمین روز آبان ماه

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران دیروز با کاهش ۵۰ هزار و ۸۵۷ واحدی، کانال ۲ میلیون واحدی را از دست داد.

به گزارش فارس، شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران دیروز در یک روند کاملاً کاهشی قرار گرفت، به گونه‌ای که شاخص کل با از دست دادن ۵۰ هزار و ۸۵۷ واحد معادل ۲،۵۴ درصد افت کرد و به رقم یک میلیون و ۹۵۱ هزار و ۲۱۷ واحد رسید.

شاخص هم‌وزن نیز روز گذشته با کاهش ۲۳ هزار و ۵۴۸ واحد به رقم ۶۵۳ هزار و ۱۷۶ واحد رسید. ارزش بازار در بورس تهران نیز به بیش از ۶ میلیون و ۷۷۶ هزار میلیارد تومان رسید. معامله‌گران دیروز بیش از ۸،۶ میلیارد

سهام و اوراق مالی در قالب ۳۵۶ هزار فقره معامله و به ارزش ۵ هزار و ۲۶۹ میلیارد تومان داد و ستد کردند.

همه شاخص‌های بورس دیروز قرمز شدند، به گونه‌ای که شاخص کل و شاخص قیمت نسبت به روز گذشته‌اش ۲،۵۴ درصد کاهش یافت. همچنین این دو شاخص با معیار هم‌وزن ۲،۴۸ درصد افت کردند. شاخص آزاد شناور ۲،۵۵ درصد کاهش یافت، شاخص بازار اول بورس ۲،۹۳ درصد افت کرد و شاخص بازار دوم بورس ۲،۰۹ درصد کاهش یافت.

نمادهایی که قبلاً شاخص‌ساز بودند، دیروز در کاهش بورس اثر گذاشتند به گونه‌ای که نماد فولاد مبارکه،

پتروشیمی خلیج فارس، شستا، پالایش نفت اصفهان، چادرملو، بانک ملت و ملی مس به ترتیب بیشترین اثر کاهشی در شاخص بورس را از خود به جا گذاشتند.

در فرابورس ایران هم دیروز شاخص کل با ۶۷۲ واحد کاهش به رقم ۲۳ هزار و ۹۰۳ واحد رسید. ارزش بازار اول و دوم فرابورس نیز به بیش از یک میلیون و ۲۲۸ میلیارد تومان رسید.

ارزش بازار پایه فرابورس ۴۱۳ هزار میلیارد تومان شد. معامله‌گران دیروز بیش از ۴ میلیارد سهام و اوراق مالی در قالب ۱۷۱ هزار معامله و به ارزش ۳ هزار و ۶۰۶ میلیارد تومان داد و ستد کردند. شاخص کل و شاخص قیمت فرابورس

۶۰

میلیون سهامدار

بازار سرمایه در حال حاضر میزبان بالای ۶۰ میلیون سهامدار است که در ابزارهای مختلف سرمایه‌گذاری کرده‌اند. این افراد شامل نزدیک به ۵۰ میلیون سهامدار عدالت بوده، ۱۰ میلیون سهامدار مستقیم در این بازار حضور دارند و حدود ۷۰۰ شرکت سهام خود را در بازار

روز گذشته ۲،۷۴ درصد کاهش یافتند. همچنین این دو شاخص با معیار هم‌وزن ۴،۶۳ درصد کاهش یافتند. شاخص بازار اول فرابورس ۳،۹۲ درصد افت کرد و شاخص بازار دوم فرابورس ۲،۳۱ درصد کاهش یافت.

نمادهای آریا ساسول، مالی سپهر صادرات، ایران‌خودرو دیزل، فولاد هرمزگان، پتروشیمی زاگرس، صبا تأمین و پتروشیمی مارون به ترتیب بیشترین اثر کاهشی را در شاخص فرابورس داشته‌اند.